

แบ่งแยก

ศัลยแพทย์เงยหน้าขึ้นสีหน้าเรียบเฉย “เขาพร้อมหรือยัง”

“คำว่าพร้อมนี่ก็แล้วแต่คน” วิศวกรการแพทย์พูด “เราน่ะพร้อม เขาน่ะกระวนกระวาย”

“พวกเขาก็อย่างนี้ตลอด ...อย่างว่า นี่เป็นการผ่าตัดสำคัญ”

“จะสำคัญหรือไม่สำคัญ เขาก็ควรรู้สึกว้าโชคดี เขาได้รับเลือกจากผู้ที่เข้าข่ายจำนวนมหาศาล และพูดตามตรงนะ ผมไม่คิดว่า...”

“อย่าพูดเลย” นายแพทย์บอก “เราไม่ได้มีหน้าที่ตัดสินใจ”

“เรายอมรับนะ แต่เราต้องเห็นด้วยด้วยหรือ”

“ต้องสิ” นายแพทย์ตอบทันควัน “เราเห็นด้วย อย่างเต็มที่และเต็มใจ การผ่าตัดนี้สลับซับซ้อนเกินกว่าที่จะทำได้ถ้ายังมีความเคลือบแคลงสงสัยอยู่ ชายคนนี้ได้พิสูจน์แล้วว่ามีความดีในหลาย ๆ ด้าน และข้อมูลส่วนตัวก็เหมาะสมที่จะอยู่ในคณะกรรมการมฤตภาพ”

“ก็ได้” วิศวกรการแพทย์พูด

ศัลยแพทย์พูดว่า “ผมคิดว่าจะพบกับเขาในนี้แหละ ที่นี้เล็กพอและเป็นส่วนตัวพอที่จะทำให้เขาสบายใจขึ้น”

“ไม่ช่วยหรอก เขาตื่นเต้นและเขาก็ตัดสินใจแล้ว”

“ตัดสินใจแล้วจริง ๆ หรือ”

“ใช่ เขาอยากได้โลหะ พวกเขาก็อยากได้โลหะกันทั้งนั้น”

ใบหน้าของศัลยแพทย์ยังคงไม่แสดงความรู้สึกใด ๆ เขาจ้องที่มือของตนเอง “บางทีเราอาจพูดให้พวกเขาเปลี่ยนใจได้”

“จะเดือดร้อนไปทำไม” วิศวกรการแพทย์พูดอย่างเฉยเมย “ถ้าเขาอยากได้โลหะก็ให้โลหะเขา”

“คุณไม่สนใจหรือ”

“ทำไมผมถึงควรจะสนใจล่ะ” วิศวกรการแพทย์พูดด้วยเสียงแข็งกระด้าง “ไม่ว่าจะเลือกแบบไหนก็เป็นปัญหาทางวิศวกรรมการแพทย์ และผมก็เป็นวิศวกรการแพทย์ แบบไหนผมก็รับมือได้ แล้วทำไมผมจะต้องคิดไปมากกว่านั้น”

ศัลยแพทย์พูดโดยไม่ได้มีอารมณ์ใด ๆ “สำหรับผม มันเป็นเรื่องของความเหมาะสม”

“ความเหมาะสมหรือ คุณใช้เรื่องนี้เป็นเหตุผลไม่ได้หรอก คนไข้จะสนใจเรื่องความเหมาะสมเสียเมื่อไหร่”

“ผมสนใจ”

“คุณสนใจก็เป็นเสียงส่วนน้อย กระแสส่วนมากไม่เห็นด้วยกับคุณ คุณไม่มีทางชนะหรอก”

“ผมต้องพยายามดู” ศัลยแพทย์โบกมือเร็ว ๆ ให้วิศวกรการแพทย์หยุดพูด “ไม่ได้รำคาญแค่นี้เร็ว เขาบอกพยาบาลไว้แล้วและเขาก็ได้รับสัญญาณแล้วว่าเธอกำลังใกล้จะมาถึง เขาคดป่วนเล็ก ๆ และประตูที่มีบาน

สองข้างก็เปิดออกอย่างรวดเร็ว คนไข้เคลื่อนตัวเข้ามาในห้องด้วยเก้าอี้ยนต์ มีพยาบาลเดินมาด้วยอย่าง กระฉับกระเฉงอยู่ข้าง ๆ

“คุณไปได้แล้ว คุณพยาบาล” ศัลยแพทย์บอก “แต่รออยู่ข้างนอกนะ แล้วผมจะเรียกคุณ” เขาพยักหน้าให้ วิศวกรรมการแพทย์ที่เดินออกไปกับพยาบาล แล้วประตูก็ปิดลง

ชายที่นั่งอยู่ในเก้าอี้เหล็กหลังไปมองสองคนนั้นเดินออกไป คอของเขาผอมแห้งและรอบดวงตามีริ้วรอย บาง ๆ เขาเพิ่งโกนหนวดมาใหม่ ๆ และมีของที่จับเท้าแขนเก้าอี้ไว้แน่นมีเล็บที่แต่งไว้ได้รูป เขาเป็นคนใช้พิเศษและได้รับการดูแลอย่างดี ... แต่มีร่องรอยความหงุดหงิดประทับอยู่บนใบหน้าของเขา

“เราจะเริ่มวันนี้ไหม” เขาพูด

ศัลยแพทย์พยักหน้า “ปายนี้ครับ ท่านวุฒิสมาชิก”

“ผมรู้ว่าใช้เวลาหลายอาทิตย์”

“การผ่าตัดเองไม่ได้กินเวลาขนาดนั้นครับ ท่านวุฒิสมาชิก แต่มีเรื่องสำคัญรอง ๆ อยู่หลายเรื่องที่ต้องจัดการ ต้องซ่อมแซมระบบไหลเวียนเลือดบางส่วน แล้วก็มีการปรับฮอร์โมน เรื่องพวกนี้ยากเอากการครับ”

“อันตรายไหมนี่” แล้วเหมือนเขาจะรู้สึกว่าเป็นต้องผูกมิตรแต่ก็เห็นได้ชัดว่าผินใจ เขาต่อท้ายด้วยคำว่า “... หมอ”

ศัลยแพทย์ไม่ได้สนใจนัยยะของวิธีการพูด เขาตอบด้วยเสียงเรียบ ๆ ว่า “ทุกอย่างอันตรายหมดครับ เราจึงไม่เร่งรีบทำเพื่อจะได้ลดอันตรายลง ไหนจะต้องใช้เวลา ใช้ทักษะของคนจำนวนมากมารวมกัน ไหนจะต้องใช้เครื่องมือเครื่องมือ นี่แหละครับที่ทำให้มีคนน้อยมากที่มีโอกาสเข้ารับการผ่าตัดเช่นนี้...”

“เรื่องนั้นผมทราบดี” คนไข้พูดด้วยท่าทางกระวนกระวาย “ผมจะไม่ยอมรู้สึกผิดเรื่องนั้นหรอก หรือคุณกำลังพูดเป็นนัย ๆ ว่ามีการกดดันกันอย่างไม่เหมาะสม”

“หาмиได้ครับ ท่านวุฒิสมาชิก ไม่เคยมีใครกังขาคำตัดสินของคณะกรรมการหรอกครับ ผมยกเรื่องความยากและละเอียดซับซ้อนของการผ่าตัดขึ้นมาแค่จะอธิบายว่าเหตุใดผมจึงปรารถนาจะเห็นการผ่าตัดดำเนินไปอย่างดีที่สุดเท่าที่จะเป็นได้”

“เอาละ นั่นก็ทำอย่างที่พูดสิ นั่นก็เป็นความปรารถนาของผมเช่นกัน”

“ถ้าเช่นนั้นผมต้องขอให้ท่านตัดสินใจครับ เราสามารถจัดหาหัวใจเทียมให้ท่านเลือกได้ทั้งสองแบบ โลหะหรือ ...”

“พลาสติก !” คนไข้ร้องออกมาอย่างเคื่อง ๆ “นั่นไม่ใช่ตัวเลือกที่คุณกำลังจะเสนอหรือหรือหมอลาสติกถูก ๆ ผมไม่เอาหรอก ผมตัดสินใจแล้ว ผมเอาแบบโลหะ”

“แต่...”

“ฟังนะ มีคนบอกผมว่าสิทธิในการเลือกมันอยู่ที่ผม ไม่ใช่หรือหรือ”

ศัลยแพทย์พยักหน้า “ในกรณีที่ในทางการแพทย์เห็นว่ากระบวนการรักษาสองวิธีมีประสิทธิภาพดีพอ กัน คนไข้เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือก แต่ในทางปฏิบัติแล้ว คนไข้เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกอยู่ดีแม้ว่าวิธีการรักษาสองทางได้ผลไม่เท่ากัน ดังเช่นในกรณีนี้”

คนไข้หรีตา “นี่คุณพยายามจะให้ผมเชื่อว่าหัวใจพลาสติกดีกว่าอย่างนั้นหรือ”

“ก็แล้วแต่คนไข้แต่ละคนนะครับ ในกรณีท่าน ผมคิดว่าหัวใจพลาสติกดีกว่า แล้วเราก็ไม่ยากใช้คำว่าพลาสติก แต่เรียกว่าหัวใจเทียมไฟเบอร์ครับ”

“ก็พลาสติกนั่นแหละสำหรับผม”

“ท่านวุฒิสมาชิก” ศัลยแพทย์กล่าว เขามีความอดทนไม่มีที่สิ้นสุด “วัสดุนี้ไม่ใช่พลาสติกตามความหมายทั่วไปของคำนี้หรอกครับ เป็นวัสดุโพลีเมอร์ก็จริง แต่โครงสร้างซับซ้อนกว่าพลาสติกธรรมดา เป็นไฟเบอร์ที่ซับซ้อนคล้ายโปรตีนสร้างขึ้นมาให้เลียนแบบโครงสร้างตามธรรมชาติของหัวใจมนุษย์ในทรวงอกท่านตอนนี้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้”

“ใช่เลย ก็หัวใจมนุษย์ในทรวงอกผมตอนนี้แหละ มันเสื่อมสภาพทั้ง ๆ ที่ผมยังอายุไม่ถึง 60 เลย ไม่อยากได้หัวใจใหม่ที่เหมือนเดิมหรอกครับ ขอคุณนะ อยากได้อะไรที่ดีกว่า”

“เราทุกคนก็อยากได้อะไรที่ดีกว่าสำหรับท่านวุฒิสมาชิกครับ หัวใจเทียมไฟเบอร์ดีกว่า มีอายุใช้งานเป็นศตวรรษ ๆ ไม่มีทางทำให้แพ้แน่ ๆ ...”

“หัวใจโลหะก็เหมือนกันไม่ใช่หรือ”

“ใช่ครับ” ศัลยแพทย์กล่าว “หัวใจเทียมโลหะทำจากโลหะผสมที่มีไทเทเนียมซึ่ง ...”

“ไม่ผูกרוןใช่ไหม แล้วก็คงทนกว่าพลาสติกใช่ไหม หรือที่คุณอยากเรียกว่าไฟเบอร์หรืออะไรก็ตามเถอะ”

“โลหะที่ใช้ทำหัวใจเทียมคงทนกว่าในเชิงกายภาพ ก็จริงอยู่ครับ แต่ความทนทานของวัสดุไม่ใช่ประเด็นในเรื่องนี้ ความทนทานของโลหะนี้ไม่ได้มีประโยชน์อะไรเป็นพิเศษสำหรับท่านเพราะหัวใจจะได้รับการปกป้องอย่างดี อะไรก็ตามที่เข้ามาถึงหัวใจได้จะทำให้ท่านเสียชีวิตด้วยสาเหตุอื่น แม้ว่าหัวใจนี้จะรับแรงกระแทกได้”

คนไข้ยกไหล่ “ถ้าผมเกิดไข้โครงหักขึ้นมา ผมก็จะใช้ไข้โครงไทเทเนียมแทนเหมือนกัน เปลี่ยนกระดุกไม่ใช่เรื่องยาก ใคร ๆ จะทำเมื่อไรก็ได้ ผมจะเป็นโลหะเท่าที่ผมต้องการครับ หมอ”

“เป็นสิทธิ์ของท่านครับถ้าท่านเลือกอย่างนั้น แต่อย่างไรก็ดี ผมควรเรียนให้ทราบไว้ก่อนว่าแม้ไม่เคยมีกรณีที่หัวใจเทียมโลหะขัดข้องทางกายภาพ แต่ก็มีที่ระบบอิเล็กทรอนิกส์หัวใจเทียมโลหะขัดข้อง”

“คุณหมายความว่าอะไร”

“หมายความว่าหัวใจเทียมทุกชนิดมีเครื่องควบคุมการเต้นอยู่ข้างใน สำหรับหัวใจเทียมโลหะ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นี้จะรักษาจังหวะการเต้นของหัวใจ หมายความว่าต้องมีชุดอุปกรณ์ขนาดเล็กมากอยู่ข้างในเพื่อเปลี่ยนจังหวะการเต้นของหัวใจให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายและสภาวะทางอารมณ์ของแต่ละคน บางครั้งอุปกรณ์นี้ทำงานผิดปกติทำให้คนไข้เสียชีวิตก่อนจะแก้ไขอะไรได้ทัน”

“ผมไม่เคยได้ยินเรื่องแบบนี้เลย”

“ผมยืนยันว่ามันเกิดขึ้นครับ”

“คุณจะบอกผมว่าเกิดขึ้นบ่อยอย่างนั้นสิ”

“มิได้ครับ นานทีจะมีสักครั้ง”

“อ้อ ถ้าอย่างนั้นผมจะลองเสียดู แล้วหัวใจพลาสติกนั้นล่ะ มีเครื่องควบคุมการเต้นด้วยใช่ไหม”

“มีแน่ครับท่าน แต่โครงสร้างทางเคมีของหัวใจเทียมแบบไฟเบอร์โกล์เคียงกับเนื้อเยื่อของมนุษย์มาก สามารถตอบสนองต่อการควบคุมฮอร์โมนและไอออนของร่างกายได้เอง เครื่องกลไกทั้งหมดที่ต้องใส่เข้าไปนั้น ซับซ้อนน้อยกว่าหัวใจแบบโลหะมาก”

“แต่ไม่เคยมีหรือที่หัวใจพลาสติกจู่ ๆ ก็หลุดจากการควบคุมของฮอร์โมน”

“ยังไม่เคยเลยครับ”

“เป็นเพราะคุณยังไม่ได้ใช้มันนานพอนะสิ ไซ้ไหมล่ะ”

ศัลยแพทย์ลั้งเล “ก็จริงที่ว่าหัวใจเทียมไฟเบอร์โกล์ไม่ได้มีใช้มานานเท่ากับแบบโลหะ”

“นั่นปะไร แล้วมันอะไรกันล่ะหมอ คุณกลัวว่าผมจะทำตัวเองให้เป็นหุ่นยนต์ เป็นเมทัลลอลอย่างที่คุณเขาเรียกกันตั้งแต่ผ่านกฎหมายความเป็นพลเมืองอย่างนั้นรี”

“เป็นเมทัลลอลก็ไม่เสียหายอะไรถ้าคุณเป็นเมทัลลอล อย่างที่ท่านว่า พวกเขาก็เป็นพลเมือง แต่ท่านไม่ใช่เมทัลลอล ท่านเป็นมนุษย์ ทำไมไม่เป็นมนุษย์ต่อไปครับ”

“เพราะผมต้องการสิ่งที่ดีที่สุดซึ่งก็คือหัวใจโลหะไงเล่า คุณจัดการให้ด้วย”

ศัลยแพทย์พยักหน้า “ได้ครับ ต้องรบกวนท่านลงนามในเอกสารยินยอมที่ต้องใช้ จากนั้นท่านจะได้รับการติดตั้งหัวใจโลหะ”

“แล้วคุณจะเป็นคนผ่าให้ไซ้ไหม มีคนบอกผมว่าคุณเป็นมือหนึ่ง”

“ผมจะทำดีที่สุดให้การเปลี่ยนครั้งนี้เป็นไปอย่างราบรื่นครับ” ประตูเปิดออกและเก้าอี้เคลื่อนพาคนไข้ ออกไปหาพยาบาล

วิศวะแพทย์เดินเข้ามาในห้อง เขาเหลียวไปมองคนไข้ที่เคลื่อนกลับไปจนประตูปิดลงอีกครั้ง จึงหันไปหาศัลยแพทย์ “คือผมมองหน้าคุณแล้วก็ยังไม่รู้ยู่ตีว่าเกิดอะไรขึ้น เขาตัดสินใจว่าอย่างไรหรือ”

ศัลยแพทย์โน้มตัวลงไปโต๊ะทำงาน มือพิมพ์ข้อความสุดท้ายที่จะต้องบันทึก “ก็อย่างที่คาดไว้ เขายืนยันจะไซ้หัวใจเทียมโลหะ”

“ยังไงก็ดีกว่า”

“ไม่ถึงกับมีนัยยะสำคัญ แค่มีก่อน ก็เท่านั้น เป็นความคลั่งที่ระบาดในหมู่มนุษย์ตั้งแต่เมทัลลอลได้สิทธิเป็นพลเมือง คนเกิดเฟื่องนี้ก็อยากเป็นเมทัลลอลกัน โหยหาพลังและความทนทานแบบเมทัลลอล”

“ไม่ใช่แค่ฝ่ายเดียวหรอกหมอ หมอไม่ต้องพบคนไข้เมทัลลอลแบบผมเจอ ผมเลยเห็น สองรายที่เพิ่งเข้ามาซ่อมขอชิ้นส่วนไฟเบอร์”

“แล้วได้ไหม”

“รายหนึ่ง แค่อต้องเสริมเอ็นให้ เป็นโลหะหรือไฟเบอร์ก็ได้ต่างกันเท่าไร ส่วนอีกรายอยากได้ระบบ ไหลเวียนโลหิตหรือเทียบเท่า เลยกบอกเขาไปว่าทำไม่ได้ เว้นแต่จะต้องสร้างโครงสร้างร่างกายขึ้นใหม่เป็นไฟเบอร์... ผมว่าสักวันก็คงจะมีแบบนี้แหละ มีเมทัลโลที่ไม่ใช่เมทัลโลแท้ ๆ แต่มีเลือดมีเนื้อ”

“รับได้หรือ”

“ทำไม่ละ แล้วก็มิมนุษยโลหะด้วย เดียวนี้โลกมีสิ่งที่มีปัญญาชั้นสูงสองชนิด ทำไมจะต้องมีแค่สองด้วย ซ้ำ ให้ทั้งสองเปลี่ยนเข้าหากันจนในที่สุดแยกไม่ออกว่าใครเป็นแบบไหน ทำไมต้องแบ่งแยกด้วยละ จะได้สิ่งดี ที่สุดจากทั้งสองฝ่าย ข้อดีของมนุษย์บวกข้อดีของหุ่นยนต์”

“ก็จะได้พันทาง” ศัลยแพทย์บอกเสียงเข้ม “ไม่ใช่ได้ทั้งสองอย่าง แต่ไม่ได้สักอย่าง ไม่สมเหตุผล หรือคิดว่าคุณคิดว่าคุณคนหนึ่งจะภูมิใจในตัวตนและโครงสร้างของตัวเองเกินกว่าที่จะยอมให้สิ่งแปลกปลอม เข้ามาลดทอนลง บุคคลนั้นจะต้องการเป็นพันทางหรือ”

“พูดแบบนี้แบ่งแยก”

“ก็ต้องเป็นอย่างนั้น” ศัลยแพทย์พูดเน้นเสียงเรียบ ๆ “ผมเชื่อในการเป็นอย่างที่ตนเป็นอยู่ ไม่คิดจะ เปลี่ยนโครงสร้างตัวเองแม้แต่สักนิด ไม่ว่าจะเพราะอะไรก็ตาม ถ้ามีส่วนไหนจำเป็นจะต้องเปลี่ยนจริง ๆ ก็ จะเปลี่ยนให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติของเดิมมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผมคือตัวผม พึงใจที่เป็นตัวเองแบบนี้และจะ ไม่เป็นอย่างอื่น” ศัลยแพทย์หมดเรื่องแล้วและต้องเตรียมผ่าตัด เขามือที่แข็งแรงทั้งสองข้างวางในเตาอบจน เป็นสีแดงเรืองเพื่อฆ่าเชื้อให้หมด แม้คำพูดจะเต็มไปด้วยอารมณ์ แต่เสียงของศัลยแพทย์ก็ไม่ดังขึ้นเลย และ(ก็ เช่นทุคราว)ใบหน้าโลหะมันวาวไม่แสดงความรู้สึกใด ๆ